LEGEARTIS
ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085
Број 73 / октобар 2018.

ING-PRO

3 ТРИ ДЕЦЕНИЈЕ СА НАМА НЕМА ЛУТАЊА

ИЗДВАЈАМО:

Најчешћа питања и одговори које постављају наручиоци и понуђачи у јавним набавкама

Стимулисање запошљавања код новооснованих правних лица – примена од 1. октобра 2018. године

Донета је Одлука о висини минималне цене рада за период јануар–децембар 2019. године

Решавање одређених дилема које се јављају приликом примене важећег Закона о заштити података о личности

Повреда части и угледа и накнада штете

Кривично дело спречавање и ометање доказивања из чл. 336. КЗ-а

Однос општих и посебних закона

www.propisiupraksi.rs • www.legeartis.rs

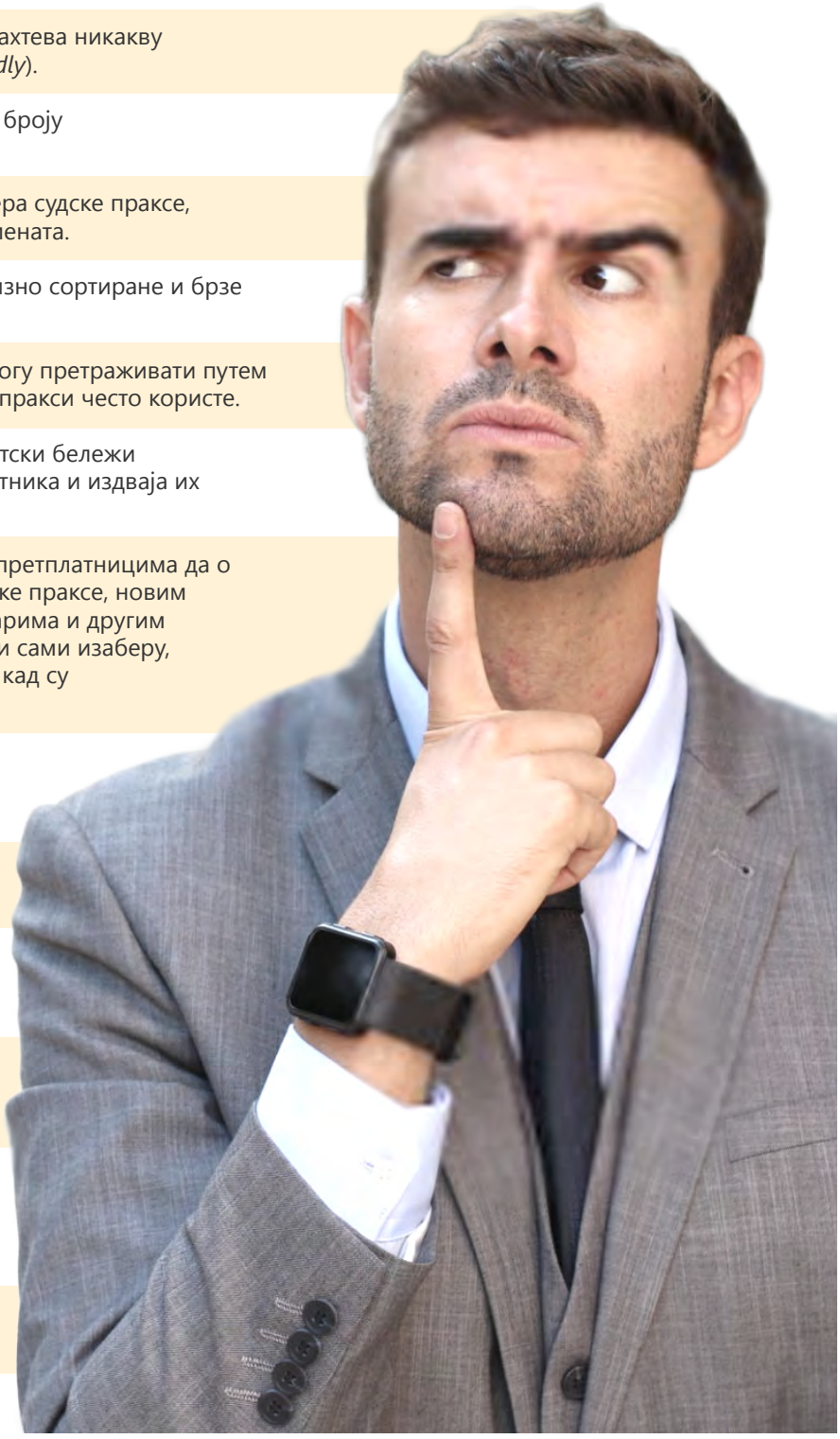
ЈАВНЕ НАБАВКЕ • РАДНО ПРАВО • ГРАЂАНСКО ПРАВО • ПРИВРЕДНО ПРАВО • УПРАВНО ПРАВО • КРИВИЧНО ПРАВО

ИНГ-ПРО

Зашто баш PROPISI.NET?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

WWW.PROPISI.NET

ИНГ-ПРО

LEGEARTIS ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085
Година VI, број 73, ОКТОБАР 2018.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:
Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:
Ана Фулетин

Сарадници:
Алжбета Марко
Драгана Станковић Николић
Драган У. Калаба
Петар Мијатовић
Ружа Урошевић
Саша Кулић
Снежана Марјановић

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.]
. - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

*У рубрици **Јавне набавке и буџети** разрешавамо неке дилеме учесника у поступку јавних набавки, а бавимо се и препорукама интерне ревизије, уз примере оцене контрола у систему јавних набавки, као и буџетским класификацијама.*

*Када је у питању рубрика **Управно право**, предмет разматрања је однос Закона о општем поступку са другим законима.*

*Тужбе којима се тражи накнада штете која је настала као последица повреде части и угледа чести су у судској пракси, тако да су биле и наша тема у рубрици **Грађанско право**. У оквиру исте рубрике скрећемо пажњу и на текст о специфичностима спорова у области водопривреде.*

*По питању **Кривичног права** анализирано је кривично дело спречавање и ометање доказивања.*

*Закон о заштити података о личности са изменама и допунама већ је дужи низ година на снази, али у пракси се и даље јављају многе дилеме у вези са његовом применом, па су у оквиру текста у рубрици **Унакрсни поглед** разматране те дилеме и понуђена могућа решења.*

*У рубрици **Радно право** бавили смо се пореским олакшицама за послодавце које су у примени од 1. октобра, затим изменама које се односе на минималну зараду за 2019. годину, као и другим актуелним темама.*

*Донети су прописи којима су измењени услови за отварање и вођење рачуна резидената и нерезидената, па је то била и тема у оквиру рубрике **Привредно право**.*

*Поред наведених, ту су и други текстови из наведених области, као и наше сталне рубрике **Портал читалаца, Календар правних аката и Регистар прописа донетих између два броја**.*

*Осим у штампаном издању, овај часопис је доступан и у електронском облику, на интернет адреси **www.legeartis.rs**.*

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:

- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

...пасоша, дипломатског пасоша и ...ик о измени Правилника о обрасцу..., бр. 9/16 од 5. 2. 2016. године, а ступио ...ца, објављен у „Сл. гласнику ... године

– примењује се од 13. маја 2016. године

● Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 18/15 од 13. 2. 2015. године, а ступио је на снагу 21. 2. 2015. године

– одредбе члана 16. ст. 6. и члана 20. овог закона примењиваће се од 1. јуна 2016. године

● Правилник о измени и допуни Правилника о реглоскопима, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 49/15 од 5. 6. 2015. године, а ступио је на снагу 13. 6. 2015. године

– одредба члана 2. овог правилника важи до 1. јуна 2016. године

● Закон о енергетици, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 145/14 од 29. 12. 2014. године, а ступио је на снагу 30. 12. 2014. године

– одредбе члана 98. ст. 1. тач. 1) до 3), члана 99. и члана 225. ст. 1. тач. 1) до 3) и члана 225. ст. 4. овог закона се примењују од 1. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Европске оквирне конвенције о прекограничној сарадњи између територијалних заједница или власти, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори", бр. 2/16 од 8. 2. 2016. године

– Конвенција ступа на снагу 16. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни...

КАЛЕНДАРИ...

- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
- ДОГАЂАЈА

СУДСКА ПРАКСА И СЛУЖБЕНА МИШЉЕЊА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Недостојност за наслеђивање

У склопу сасвим новог формата овог броја можете пратити у нашем часопису доносећи неке карактеристичне случајеве из судске праксе, а ко... недостојност за наслеђивање.

...остојност за наслеђ... РС", бр. 46/95, 101/03 – Одлука УС РС и 6/15)

...лан 4.

Не може наследити на основу закона... штања, нити стећи какву корист из завештања (недостојан је):
1) онај ко је умишљајно усмртио оставио... покушао;
2) онај ко је принудом, претњом или прев... оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу, или га је у... чио;
3) онај ко је у намери спречавања оставочев... воље уништио или сакрио његово завештање, или га је фалсификовао;
4) онај ко се теже огрешио о законску обавезу из... оставиоца, или му је ускратио нужну помоћ.

Суд на недостојност пази по службеној дужности.

О недостојности за наслеђивање суд води рачуна по службеној дужности, али је терет чињеничне тврдње и доказа да ова недостојност постоји, на странци која то тврди.

Из образложења:

„Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ванбрачни син пок. А. М. Свог оца је упознао када је имао 10 година. До 1992. године имао је ретке контакте са оцем, а од те године никако. Брига о оцу са његове стране није изостала његовом кривицом. Није се теже огрешио о обавезе издржавања, нити му је ускратио нужну помоћ. Нису постојали ни други разлози који би указивали на недостојност за наслеђивање оца. Тужилац није умишљајно усмртио свога оца, нити је то покушао. Између њих је било само свађе. Није се теже огрешио о законске обавезе издржавања према њему. Преко ...оца је примао ...ије мајке, а пок. А. М. издржавање није ...требно. Не може се говорити ни о ускр... помоћи оставиоцу, јер то не произилази ...изведених доказа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови правилно закључују да нема основа за примену члана 4. Закона о наслеђивању који регулише појам недостојности за наслеђивање. Према ставу 1. тач. 1) овог члана, не може се наследити на основу закона или завештања нити стећи какву корист из завештања (недостојан је), онај ко је умишљајно усмртио оставиоца, или је то покушао. Према тачки 4. овог члана, недостојан је онај ко се теже огрешио о законску обавезу издржавања, или ускратио нужну помоћ. Према ставу 2. овог члана, суд на недостојност пази по службеној дужности. У конкретном случају, истакнути разлози за недостојност тужиоца да наследи свог оца, сада пок. А. М., нису испуњени. У току поступка у прилог ових својих тврдњи тужила није пружила одговарајуће доказе. Зато је суд о постојању (непостојању) тих

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Негативне референце у ...следње измене и допуне ...набавки

...15. године донеле су собом... о јавним набавкама из августа ... негативним референцама о ко... ...мо говорити у овом тексту

Милош Јовић
саветник у Управи за јавне набавке
budzeti@legeartis.rs

Кад су у питању јавне набавке, појам ...ференце има двоструки појавни ... У случају кад одређује додатне ... ...ће у поступку јавне набавке... ...ти од... пословног капацитета... ...а у реализац... ...та набавке, односно је у претходном ... испоручивао добра, извршавао услуге или ... дио радове који су предмет конкретне јавне набавке. Тада је реч о **пословним референцама**. Оне које би се условно речено могле назвати **позитивним референцама**. И док је у том случају реч о референцама које понуђача квалификују за добијање уговора о јавној набавци, негативне референце су оне које га могу дисквалификовати из „трке" за добијање уговора.

Институт **негативне референце** установљен је ради обезбеђивања поузданијег и солиднијег уговорног партнера наручиоца, а што је претпоставка целисходнијег и рационалнијег трошења јавних средстава. На тај начин, санкционишу се понуђачи који не извршавају своје обавезе у поступку јавне набавке или уговорне обавезе или их не извршавају на уговорен начин и под уговореним условима. С друге стране, будући да санкција никада није сама себи сврха, управо би свест о могућности да се нађе „на црној листи" код одређеног наручиоца, требало да понуђача додатно мотивише на озбиљнији, професионалнији и пословнији приступ извршавању сопстве...

...авним набавкама из 2008. године. Сходно ...да важећим прописима, наручиоци су имали ...ућност да одбију понуду уколико поседују ...каз који потврђује да понуђач није испуњавао ...које обавезе по раније закљученим уговорима ...авним набавкама који су се односили на исти предмет набавке, за период од претходних пет година за радове, односно три године за добра и услуге.

Закон о јавним набавкама из 2012. године („Сл. гласник РС", бр. 124/12) значајно је проширио обухват негативних референци, установивши их као обавезу за наручиоце, проширујући њихово дејство и на сам поступак јавне набавке (не само на уговоре), те установивши својеврсну „црну листу" понуђача – списак негативних референци.

...следње измене и допуне Закона о јавним ...ама из августа 2015. године („Сл. гласник ...15) донеле су собом **неколико измена ...реч о негативним референцама**:
- не... ...ференца као могућност, не и обавеза з...
- неве... ...угих, таксативно законом ненаведе... ...негативне референце за одређеност ...ој документацији;
- прецизир... ...одног периода који је обухваћен нега... ...ференцом;
- укидање списка... ...их референци.

Можда и **најзначајнија измена** јесте та да наручилац сада више није у обавези, већ има могућност да примени негативну референцу према понуђачу. Како су ове законске измене биле још један корак ближе директивама Европске уније из области јавних набавки, и у овом

(6) Трошкови продатих производа износе 1.250.000,00 динара.Укалкулисана разлика у цени је 25% на цену коштања, што износи 312.500,00 динара (1.250.000,00 × 25%). Обрачунати ПДВ по општој стопи износи 312.500,00 динара, од чега на цену коштања 240.000,00 250.000,00 (1.250.000,00 × 20%) и ПДВ на разлику у цени 62.500,00 (312.500,00 × 20%).

(7) Купцу су фактурисани спортски дресови са обрачунатим ПДВ-ом у износу од 1.875.000,00 дин.

(8) Купац је извршио плаћање фактуре у целости у износу од 1.875.000,00 динара.

(9) Треба извршити затварање свих конта класе 9 – Обрачун трошкова и учинака.

(10) Треба саставити Извештај о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

(11) Треба прокњижити својење почетног стања залиха производње на коначно стање залиха производње на крају обрачунског периода на бази података из Извештаја о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

Напо... ...тих производа од 1.250.000,00 динара израчунати су на бази цене ...а (682 комада × 1.832,... динара по комаду), док је продајна цена спортских дресова од ...000,00 динара по комаду изра... ...ата у износу од 2.500,00 динара (750 × 2.500,00).

Књижење:

Р. бр.	Конто			Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3		5	6
			...спортски дресови	200.000,00	
			...алиха материјала		200.000,00
1.	910		Сировине и мате... ...ријала – спортски дресови		
		9000	Рачун за преузи... ...спортски дресови	500.000,00	
За отварање почетног стања 1. 1. 2016. за з...			*...спортски дресови*	120.000,00	
1а	9500		Материјали за... ...е залиха недовршене		500.000,00
	9600		Готови про... ...мање залиха готових		120.000,00
		9001	Рачун за ... ...довршене производње и готових производа 1. 1. 2016. године на ... тих залиха из финансијског књиговодства		
			...ровине и материјал – спортски дресови	1.000.000,00	
		9010	Рачун за преузимање набавке материјала и робе		1.000.000,00
...а примљен материјал у магацин у вези са производњом спортских дресова					
	За	9500	Материјал за израду – спортски дресови	680.000,00	
		9100	Сировине и материјал – спортски дресови		680.000,00
	...улазне материјала у производњу у току године				

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

У овом броју...

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

4 Најчешћа питања и одговори које постављају наручиоци и понуђачи у јавним набавкама

9 Препоруке интерне ревизије у систему јавних набавки код корисника јавних средстава

14 Буџетске класификације са освртом на препоруке СКГО за примену појединих класификација у одлукама о буџету ЈЛС

УПРАВНО ПРАВО

23 Однос општих и посебних закона

РАДНО ПРАВО

30 Стимулисање запошљавања код новооснованих правних лица – примена од 1. октобра 2018. године

35 Донета је Одлука о висини минималне цене рада за период јануар–децембар 2019. год.

38 Донет је Правилник о садржини потврде о радном ангажовању сезонског радника

41 Тумачење појединих одредби Закона о финансијској подршци породици са децом

ГРАЂАНСКО ПРАВО

43 Проблем одређивања правног следбеника у водопривреди у судским поступцима

47 Повреда части и угледа и накнада штете

ПРИВРЕДНО ПРАВО

60 Промене у условима отварања и вођења рачуна резидената и нерезидената

КРИВИЧНО ПРАВО

62 Кривично дело спречавање и ометање доказивања из чл. 336. КЗ-а

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

70 Решавање одређених дилема које се јављају приликом примене важећег Закона о заштити података о личности

76 Организовање наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу

РУБРИКЕ

79 Портал читалаца

84 Преглед прописа донетих између два броја

87 Календар важења правних аката

Најчешћа питања и одговори које постављају наручиоци и понуђачи у јавним набавкама

Кроз одговоре на питања који следе настојимо да решимо неке дилеме које се јављају у примени Закона о јавним набавкама.

Драгана Станковић Николић,
дипл. правник и сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке

I

Питање:

У поступку јавне набавке додатни услов у конкурсној документацији био је постављен тако да је сваки понуђач био дужан да у понуди достави писмо о намерама пословне банке да ће му, у случају да понуђач добије посао, банка издати банкарску гаранцију за отклањање грешака у гарантном року на дан примопредаје радова, обавезујућег карактера за банку, у висини не мањој од 5% укупне вредности уговора, без ПДВ-а, са роком важења који треба да буде 30 дана дужи од гарантног рока. Појашњено је и да писмо о намерама банке не сме бити ограничено роком трајања и не сме имати садржину која се односи на пословну политику банке, а не сме ни имати одреднице да писмо не представља дању обавезу за банку као гаранта. У понуди је достављено писмо о намерама банке које не садржи лого банке ни заводни штамбиљ банке, као ни заводни број, али садржи речи у складу са пословном политиком банке. Из садржине достављеног писма о намерама банке може да се закључи да исто није обавезујућег карактера. Наручилац поставља питање да ли је понуда која садржи овакво писмо о намерама банке неприхватљива према прописима који регулишу област јавних набавки.

Одговор:

У оваквим ситуацијама приликом стручне оцене понуда комисија наручиоца треба да примени члан 93. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015), којим је прописано да наручилац може да захтева од понуђача додатна објашњења која ће му помоћи при прегледу, вредновању и упоређивању понуда, а може да врши и контролу (увид) код понуђача, односно његовог подизвођача. Наиме, у овом случају је потребно да се од понуђача затражи појашњење, које ће он прибавити од своје пословне банке која му је издала писмо о намерама. Уколико банка, на захтев понуђача за појашњењем, накнадно потврди да је достављено писмо о намерама у понуди валидно иако није на меморандуму банке и није заведено, као и да ће на основу њега издати средство обезбеђења онако како је то тражено у конкурсној документацији, наручилац не би имао правног основа да такву понуду одбије као неприхватљиву.

II

Питање:

У поступку јавне набавке понуђач је потписао Изјаву о испуњавању обавезних услова из члана 75. Закона о јавним набавкама и уз њу приложио Извод из Регистра понуђача који се води у Агенцији за привредне регистре, којим је хтео да докаже да је уписан у Регистар понуђача, па самим тим испуњава обавезне услове за учешће у поступку јавне набавке. Међутим, наручилац је приликом стручне оцене понуда вршио проверу испуњености обавезних услова, па је дошао у посед документа којим се потврђује да понуђач није платио локалне дажбине. Понуђач тврди да се, самим тим што је регистрован у Регистру понуђача, мора сматрати да је испунио обавезне услове. Поставља се питање како

донете одлуке наручиоца. Међутим, члан 112. Закона о јавним набавкама предвиђа и изузетак од овог правила у одређеним случајевима када може да се закључи уговор и пре истека жалбеног рока, и то: 1) на основу оквирног споразума; 2) у случају примене преговарачког поступка из члана 36. став 1. тачка 3) овог закона; 3) у случају примене система динамичне набавке; 4) у случају поступка јавне набавке мале вредности из члана 39. став 6. овог закона; 5) ако је поднета само једна понуда, осим у преговарачком поступку без објављивања позива за подношење понуда.

Из наведеног произлази да члан 112. Закона о јавним набавкама не предвиђа могућност закључења уговора пре истека жалбеног рока у ситуацији када је пристигла само једна понуда у преговарачком поступку који се спроводи по основу члана 36. став 1. тачка 2. овог закона. Наиме, преговарачки поступак без објављивања позива за подношење понуда по својој природи је најмање транспарентан поступак јавне набавке и може да се покрене тек по прибављеном позитивном мишљењу Управе за јавне набавке, па је стога потребно сачекати истек жалбеног рока од 10 дана од дана објављивања одлуке о додели уговора на Порталу јавних набавки и тек онда закључити уговор.

Препоруке интерне ревизије у систему јавних набавки код корисника јавних средстава

Сврха рада интерног ревизора је да оцени ефективност и ефикасност функционисања интерних контрола у систему који је предмет ревизије.

Весна Јовичић,
овлашћени интерни ревизор

Интерна финансијска контрола у јавном сектору представља свеобухватан и иновативан приступ управљању у јавном сектору, који подразумева комбинацију инструмената за ефикасно и ефективно управљање јавним ресурсима, обликовање културе управљања и трансформацију друштва.

Интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава;

2) интерну ревизију код корисника јавних средстава;

3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

Ревизија система представља структуралну анализу и оцену степена у којем системи интерне контроле обезбеђују испуњавање циљева организације, а обухвата:

1) анализу система организације у оквиру процене потреба за ревизијом;

2) процену начина функционисања интерних контрола у оквиру система, тако да може да се формира мишљење о томе да ли је могуће поуздати се у систем као подршку руководству да оствари циљеве;

3) уверавање руководства организације да системи функционишу онако како су и осмишљени;

Препорука: Потребно је увести контролне механизме који ће обезбедити да конкурсна документација буде потпуна.

ПРИМЕР БРОЈ 8:

Тестирање контроле: Тестирањем 10 конкурсних документација (редни број набавке је: ЈН 1/17; ЈН 3/17; ЈН 5/17; ЈН 11/17; ЈН 13/17; ЈН 19/17; ЈН 22/17; ЈН 25/17; ЈН 31/17; ЈН 43/17) утврђено је да су све конкурсне документације објављене на Порталу јавних набавки. Осам конкурсних документација објављено је и на интернет страници, а две конкурсне документације нису објављене на интернет страници, и то за ЈН 1/17 и ЈН 3/17.

Према одредбама члана 62. Закона, наручилац је дужан да, истовремено са објављивањем позива за подношење понуда, објави и конкурсну документацију на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

Препорука: Потребно је увести контролне механизме који ће обезбедити да наручилац објављује конкурсну документацију на интернет страници.

ПРИМЕР БРОЈ 9:

Тестирање контроле: Тестирањем 10 конкурсних документација (редни број набавке је: ЈН 1/17; ЈН 3/17; ЈН 5/17; ЈН 11/17; ЈН 13/17; ЈН 19/17; ЈН 22/17; ЈН 25/17; ЈН 31/17; ЈН 43/17) утврђено је да је код три конкурсне документације – ЈН 25/17; ЈН 31/17; ЈН 43/17 – конкурсна документација означена бројем страна, али не и укупним бројем страна конкурсне документације.

Према члану 62. Закона, наручилац је дужан да редним бројем означи сваку страну конкурсне документације и укупан број страна конкурсне документације.

Препорука: Потребно је увести контролне механизме који ће обезбедити да конкурсна документација буде означена укупним бројем страна.

ПРИМЕР БРОЈ 10:

Тестирање контроле: Тестирањем 10 записника о отварању понуда (редни број набавки је: ЈН 1/17; ЈН 3/17; ЈН 5/17; ЈН 11/17; ЈН 13/17; ЈН 19/17; ЈН 22/17; ЈН 25/17; ЈН 31/17; ЈН 43/17) утврђено је да код три конкурсне документације – ЈН 25/17; ЈН 31/17; ЈН 43/17 – записници о отварању понуда нису прослеђени понуђачима који нису учествовали у поступку отварања понуда у року од 3 дана, већ у року од 7 дана од дана отварања понуда.

Према члану 104. Закона, наручилац је дужан да понуђачима који нису учествовали у поступку отварања понуда достави записник у року од три дана од дана отварања.

Препорука: Потребно је увести контролне механизме који ће обезбедити да записник о отварању понуда буде достављен понуђачима у року од три дана од дана отварања понуда.

Препоруке интерне ревизије

Интерни ревизори доносе закључке о адекватности и ефективности контролних активности и дају препоруке за њихово побољшање. Интерни ревизори морају да наведу узроке слабости и да буду сигурни да се препоруке односе на уочене слабости.

Типичне препоруке интерне ревизије укључују:

- увођење нових контрола,
- корекцију или измену постојећих контрола ради веће ефективности,
- обезбеђење сталне, конзистентне примене постојећих контрола,
- смањење (укидање) непотребних контрола и
- представљање водеће праксе.

Целокупан рад интерне ревизије треба да буде документован и довољан да подржи закључке о адекватности и поузданости интерних контрола. Сврха рада интерног ревизора је да оцени ефективност и ефикасност функционисања интерних контрола у систему који је предмет ревизије. Суштина постојања сваког вида контроле код буџетских корисника јесте законито и наменско трошење буџетских средстава. Интерне контроле управо због тога морају да буду добро дизајниране у сваком систему, како би систем остварио економично, ефективно и ефикасно трошење средстава.

Буџетске класификације са освртом на препоруке СКГО за примену појединих класификација у одлукама о буџету ЈЛС

Буџетске класификације су од суштинског значаја за боље управљање ресурсима, већу транспарентност и већу одговорност управљања буџетом.

Алжбета Марко,
дипл. економиста

1. Буџетске класификације

Систем буџетских класификација представља нормативни оквир за администрацију и праћење припреме и извршења буџета, формулисање политика и анализе, алокацију ресурса, рачуноводство, фискалну политику, међународна упоређења, осигурање одговорности, пружање информација скупштини и јавности и стварање основе за буџетска одобрења, односно ауторизацију трошења кроз апропријације. Хијерархија буџетских класификација зависи од тога за коју од горе наведених сврха треба да генеришу информације.

Буџетске класификације одређују како је буџет организован и презентован и зато имају директан утицај на његову транспарентност и кохерентност. Стабилан систем, односно одговарајућа примена буџетских класификација важан је предуслов контроле расхода и изградње одговарајућег система рачуноводства. Овај систем није важан само за припрему буџета, већ пружа детаље о коришћењу буџетских средстава: када, ко и за шта их користи.

Правну основу буџетских класификација наших јавних финансија пре свега чине Закон о буџетском систему и Правилник о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, број 16/2016 и 49/2016). Закон о буџетском систему у погледу буџетских класификација прописује обавезу поштовања принципа: ефикасности, економичности, ефективности, јавности, потпуности, тачности и јединствене буџетске класификације при припреми и извршењу буџета.

Овај закон детаљније прописује систем јединствене буџетске класификације у члану 29. Ту је прописано да се буџет припрема и извршава на основу система јединствене буџетске класификације, који обухвата:

1. економску класификацију прихода и примања,
2. економску класификацију расхода и издатака,
3. организациону класификацију,
4. функционалну класификацију,
5. програмску класификацију и
6. класификацију према изворима финансирања.

Економска класификација прихода и примања исказује приходе и примања на основу прописа или уговора који одређују изворе

би планирати у оквиру функције 220 – Цивилна одбрана.

У односу на програмску класификацију, када су у питању пројекти у оквиру програма, често се дешава да буду везани за функцију која се по својој намени не може определити у оквиру тог програма.

Пример за то је програм 15 – Опште услуге локалне самоуправе – у ком су планиране функције 111, 133, 412, 740, 760, 810, 820, 830, 942 и 950 или су поједине врсте расхода везиване за погрешну функцију (текућа буџетска резерва – функција 130 или 111, мере активне политике запошљавања – функција 411 или 620).

Наиме, све наведене функције које су дате у оквиру програма 15 требало би алоцирати у оквиру других програма и програмских активности, а у оквиру овог програма требало би да буде најзаступљенија функција 130. У програму 15 функције 740 и 760 треба везати за програм 12 – Здравствена заштита, функције 810 и 820 за програм 14 – Развој спорта и омладине, док функције 830 и 840 треба везати за програм 13 – Развој културе и информисања.

2.4. Примена економске класификације

На основу извршених анализа СКГО констатује да је у већини јединица локалних самоуправа примена економске класификације у одлукама о буџету углавном адекватна, с тим да постоји простор за отклањање одређених недоследности које је СКГО овде систематизовала на следећи начин:

- Неопходно је користити називе економске класификације из Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем. Примери за неадекватно/произвољно именовање економске класификације су нпр. 472 – социјална сахрана, 481 – црвени крст, 424 – интерресорна комисија, 464 – текуће поправке и одржавање, 511 – пројектно планирање
- Није неопходно понављати више пута исту економску класификацију у оквиру исте програмске активности.
- Неопходно је уједначити ниво класификације који се користи у одлуци о буџету.

Примери неадекватне употребе економске класификације уочени су од стране СКГО у одређеном броју случајева приликом планирања средстава за рад општинских организација Црвеног крста (планирани на 463 или 472 уместо на 481), за рад домова здравља (планирани на 463 уместо 464), за удружења (планирани на 451 уместо на 481) или њихово отварање са 0 динара.

2.5. Примена класификације по изворима финансирања

Код извора финансирања је важно да приликом хоризонталног исказивања извора финансирања за сваку економску класификацију и вертикалног исказивања за програме, програмске активности и пројекте – износи буду усклађени по хоризонтали и вертикали, што често није случај.

Такође, када су у питању извори финансирања, неопходно је да се исправно наводе називи, а то значи да се користи члан 8. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, бр. 16/16, 49/16, 107/16, 46/17, 114/17, 20/18 и 36/18).

Класификација издатака према изворима финансирања исказује примања и издатке према потребама обављања одређених активности или остваривању одређених циљева, у складу са посебним прописима.

Дакле, класификација издатака према изворима финансирања повезује изворе финансирања са конкретним расходима и издацима.

Примери погрешног или слободног навођења назива извора финансирања, који су уочени у анализи буџета локалних самоуправа, јесу следећи: 01 – Приходи из буџета – сопствени приходи буџетских корисника који су постали јавни приход буџета града, 01.1 – Месни самодопринос, 13.3 – Пренета неутрошена средства за посебне намене – наменска средства од учешћа грађана и слично.

Однос општих и посебних закона

Закон о општем управном поступку представља општи закон, па на његову супсидијарну или сходну примену упућују многи посебни закони који уређују поступак у одређеним правним областима.

Ружа Урошевић,
судија Управног суда

Закон о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016), који је почео да се примењује од 1. 6. 2017. године, представља основни закон који се примењује у поступању у свим управним стварима. Поједина питања управног поступка могу да се уреде посебним законима, али под следећим условима: ако је то у појединим областима неопходно, ако је такво уређивање у сагласности са основним начелима одређеним основним законом и ако се тиме не смањује ниво заштите права и правних интереса странака, зајемчених основним законом.

Питање примене других прописа на поједине односе који се уређују одређеним прописом може бити решено, сагласно Јединственим методолошким правилима за израду прописа („Сл. гласник РС”, бр. 21/2010), као супсидијарно или сходно, зависно од тога да ли се други пропис примењује директно (непосредно) или употребом аналогије. Ако се прописом предвиђа потреба непосредне примене другог прописа на поједине односе који се уређују тим прописом, говори се о супсидијарној примени другог прописа. Ако се прописом предвиђа потреба примене другог прописа употребом аналогије, реч је о сходној примени другог прописа. Као што је речено, Закон о општем управном поступку представља општи закон, па на његову супсидијарну или сходну примену упућују многи посебни закони који уређују поступак у одређеним правним областима.

Супсидијарна примена закона подразумева примену оних одредби општег закона које нису у супротности са посебним законом, односно примену општег закона само у оним сегментима који посебним законом нису уређени.

Сходна примена закона подразумева примену само оних одредаба другог закона које одговарају правној природи поступка који је уређен матичним законом. Те одредбе се не примењују дословно, већ сходно – примерено – аналогно.

Притом треба имати у виду да наведено представља израз начела која датирају још их римског права: *lex specialis derogat legi generali* (посебни закон дерогира општи) и *les posterior derogat legi praevii* (закон који следи дерогира претходни).

Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС”, бр. 80/2002… 15/2006), који је обухватан, али не и свеобухватан процесни закон, уређено је вођење пореског поступка (утврђивање, наплата и контрола јавних прихода), али је и, поред тога, одредбом члана 3. став 2. тог закона прописано да се „ако овим законом није друкчије прописано, порески поступак спроводи по начелима и у складу са одредбама закона којим се уређује општи и управни поступак.” Дакле, у овом случају се Закон о општем управном поступку примењује супсидијарно и представља ***lex generalis***, док Закон о пореском поступку и пореској администрацији представља ***lex specialis***.

Међутим, истим законом је у члану 3. став 3. прописана и сходна примена Закона о општем управном поступку, и то на следећи начин: „У поступку који води Пореска управа

применом члана 224. став 2. Закона о општем управном поступку (Пресуда Управног суда 7 У. 21754/2010 од 17. 6. 2011. године)."

7) Како Законом о тржишту хартија од вредности и другим финансијским инструментима нису предвиђене посебне одредбе које регулишу одлучивање Комисије за хартије од вредности у управним стварима, у тим поступцима сходно се примењују одредбе Закона о општем управном поступку.

Из образложења:

„Врховни касациони суд је ценио наводе захтева да сви чланови Комисије имају писмено овлашћење председника Комисије да поступају и потписују све акте донете у управном поступку и да Комисија, као самостална институција, није уклопљена у структуру осталих органа управе, због чега не подлеже принципу одлучивања путем већања и гласања, па налази да ови наводи нису основани. Одредбом члана 225. став 1. Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената („Сл. гласник РС" бр. 47/2006) прописано је да Комисија у решавању у управним стварима сходно примењује Закон о општем управном поступку, осим ако овим законом није друкчије одређено. Одредбама чланова 228. и 236. Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената, као и сагласно њима датим одредбама чланова 10, 11. став 1. и 18. став 1. тачка 6. Статута Комисије за хартије од вредности, прописано је да Комисија за хартије од вредности у управним стварима одлучује као колегијални орган. Међутим, означеним, као ни осталим одредбама наведених законских прописа, потписивање решења од стране овлашћеног лица, као ни одлучивање Комисије као колегијалног органа, није друкчије одређено, па се, и по налажењу Врховног касационог суда, у конкретном случају на ова питања у поступку доношења оспореног решења сходно примењују одредбе Закона о општем управном поступку. Стога је, по оцени овог суда, правилно закључивање из образложења побијане пресуде да су учињене повреде правила поступања, прописане чланом 201. у вези са чланом 196. став 3. Закона о општем управном поступку, као и чланом 69. истог закона, од битног утицаја на законитост оспореног решења (Пресуда Врховног касационог суда Узп 128/2012 од 17. 1. 2013. године)."

8) Против правоснажне одлуке Управног суда, донете поводом заштите права одборника у правној ствари престанка, па и измене одлуке о престанку мандата или потврђивања мандата, као дела изборног поступка, није дозвољено подношење захтева за преиспитивање судске одлуке.

Из образложења:

„Врховни касациони суд налази да је одлучивање о заштити права одборника део изборног поступка који је регулисан Законом о локалним изборима („Сл. гласник РС" бр. 129/07). У поступку заштите изборног права чланом 54. став 3. наведеног закона прописана је сходна примена Закона о управним споровима, а ставом 5. истог члана изричито је забрањено подношење ванредних правних средстава из Закона о управним споровима против одлука донетих у поступку по жалби поводом заштите изборног права. Сагласно наведеном, а по оцени овог суда, против правоснажне одлуке Управног суда, донете поводом заштите права одборника у правној ствари престанка, па и измене одлуке о престанку мандата или потврђивања мандата, као дела изборног поступка, није дозвољено подношење захтева за преиспитивање судске одлуке из члана 49. Закона о управним споровима.

Одредбом члана 53. став 1. Закона о управним споровима прописано је да ће недозвољен или неблаговремен захтев или захтев који је поднело неовлашћено лице Врховни касациони суд одбацити решењем (Пресуда Врховног касационог суда Узп 421/2010 од 19. 5. 2011. године)."

Стимулисање запошљавања код новооснованих правних лица – примена од 1. октобра 2018. године

Новоосновано правно лице и новоосновани предузетник могу да остваре ослобођење од плаћања пореза и доприноса почев од 1. октобра 2018. године.

Редакција Инг-Про

ОСНОВНА ЗАКОНСКА РЕШЕЊА

Према одредбама:

- **члана 21ђ став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001… и 113/2017 – у даљем тексту: Закон о порезу) и**
- **члана 45г став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004… и 113/2017 – у даљем тексту: Закон о доприносима),**

послодавац – новоосновано правно лице, као и новоосновани предузетник који је уписан у регистар надлежног органа, односно организације, може да оствари право на ослобођење од плаћања:

- **пореза по основу зараде оснивача, односно по основу личне зараде предузетника, као и по основу зараде запослених, и**
- **доприноса на терет запосленог и на терет послодавца по основу зараде оснивача, односно по основу личне зараде предузетника, као и по основу зараде запослених,**

и то највише за девет новозапослених лица са којима је засновао радни однос (у тај број се не рачуна оснивач, односно предузетник).

Као што може да се види, ради се о специфичном законском решењу у којем се, ради остваривања пореских ослобођења, захтева кумулативно испуњавање прописаних услова:

- да се ради о новооснованом правном лицу, односно предузетнику, и
- да је то правно лице/предузетник уписан/о у званични регистар (да је регистрован).

Уз истовремено испуњење ова два услова, новоосновано правно лице може да оствари пореске олакшице за следећа лица која код њега остварују право на зараду:

- оснивача (ако се ради о правном лицу), односно
- предузетника, плус
- највише девет новозапослених лица.

УСЛОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДЕ

Уочава се да се ослобођење по основу пореза и доприноса остварује на зараду оснивача, односно на личну зараду предузетника, односно на зараду највише девет новозапослених лица. Да би се признале ове пореске бенефиције, у ставу 2. члана 21ђ Закона о порезу и члану 45г Закона о доприносима тражи се:

1) да је оснивач, односно сваки од оснивача, ако их је више, засновао радни однос у новооснованом правном лицу (и да по том основу остварује зараду);

2) да свако од највише девет новозапослених код правног лица, односно предузетника:

и привредни ангажман младих, без реалног оптерећења буџета.

ОСТАЛЕ ЗАКОНСКЕ ОДРЕДБЕ

У вези са спровођењем пореског ослобађања зарада од 1. 10. 2018. године биће наведене и остале одредбе чл. 21ђ Закона о порезу и чл. 45г Закона о доприносима:

1. Новоосновано правно лице, односно новоосновани предузетник може да оствари пореско ослобођење **ако је основан односно регистрован закључно са 31. децембром 2020. године**. Овде је важно подсетити на то да право на ослобођење послодавац може да оствари за зараде оснивача и запосленог, односно личне зараде предузетника, исплаћене у периоду од 12 месеци од дана када је основано правно лице, односно регистрован предузетник. Дакле, правно лице основано нпр. у октобру 2020. године, наредних 12 месеци може да користи пореске олакшице.

2. Послодавац који за одређено лице користи ослобођење од плаћања пореза и доприноса по наведеним законским одредбама од 1. октобра 2018. године, осим у складу са одредбом закона којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, која се односи на исту врсту олакшице, нема право да, по основу заснивања радног односа са тим лицем, за исто оствари друге пореске олакшице, односно лице које је оснивач, односно предузетник ослобођење може да оствари само једном као новоосновани субјект, и то у својству или оснивача или предузетника.

3. Допринос за пензијско и инвалидско осигурање у периоду за који се користи ослобођење може да се плаћа за оснивача и чланове који су засновали радни однос у правном лицу, односно предузетник може да плаћа за себе, односно може да се плаћа за новозапослене, у складу са законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање (односно оснивачи, предузетници и новозапослени су, по наведеним законским одредбама, ослобођени плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, али могу да га плаћају, ако то желе, ради обезбеђивања већих права из пензијског и инвалидског осигурања).

4. Правне форме привредног друштва су, сагласно одредбама члана 8. Закона о привредним друштвима: 1) ортачко друштво; 2) командитно друштво; 3) друштво с ограниченом одговорношћу и 4) акционарско друштво. Одредбом члана 92. став 1. Закона о привредним друштвима прописано је да предузетник може да донесе одлуку о наставку обављања делатности у форми привредног друштва, при чему се сходно примењују одредбе овог закона о оснивању дате форме друштва. На основу ове одлуке врши се истовремено брисање предузетника из Регистра привредних субјеката и регистрација оснивања привредног друштва које преузима сва права и обавезе предузетника настале из пословања до тренутка оснивања тог привредног друштва (члан 92. став 3. Закона о привредним друштвима). Сагласно одредбама члана 478. ст. 1. и 2. Закона о привредним друштвима, променом правне форме друштво прелази из једне у другу правну форму у складу са овим законом, при чему промена правне форме друштва не утиче на правни субјективитет тог друштва. На промену правне форме друштва примењују се сходно одредбе овог закона о оснивању дате форме друштва, ако истим законом није другачије одређено (став 3. наведеног члана Закона). Сагласно наведеним одредбама, када се врши брисање предузетника из Регистра привредних субјеката, послодавац (предузетник) губи право на ослобађање од плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање, које би иначе платио да није користио олакшицу за случај заснивања радног односа са новозапосленим лицима. Међутим, у случају промене правне форме привредног друштва, с обзиром на то да, сагласно Закону о привредним друштвима, промена правне форме друштва не утиче на правни субјективитет друштва, Министарство финансија сматра да послодавац (привредно друштво) има право да настави да користи ослобађање од плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за социјално осигурање, које је користио пре промене правне форме привредног друштва (Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-142/2016-04 од 21. 9. 2016).

Донета је Одлука о висини минималне цене рада за период јануар–децембар 2019. године

Минимална зарада за 2019. годину утврђује се према новој минималној цени рада од 155,30 динара (нето).

Редакција Инг-Про

Влада Републике Србије донела је Одлуку о висини минималне цене рада за период јануар–децембар 2019. године („Сл. гласник РС”, бр. 69/2018 од 14. 9. 2018), према којој је **минимална цена рада, без пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, за период јануар–децембар 2019. године утврђена у износу од 155,30 динара („нето”) по радном часу.**

УТВРЂИВАЊЕ МИНИМАЛНЕ ЗАРАДЕ У 2019. ГОДИНИ

Влада је донела одлуку о минималној цени рада за 2019. годину, међутим, Закон о раду гарантује запосленом **право на минималну зараду** за стандардни учинак и време проведено на раду. Наиме, према ставу 2. члана 111. Закона о раду, минимална зарада се одређује на основу:

- минималне цене рада, утврђене у складу са Законом,
- времена проведеног на раду и
- пореза и доприноса који се плаћају из зараде,

а запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду.

Као што може да се види, **Закон о раду разликује минималну цену рада и минималну зараду**, при чему:

1) минималну цену рада усваја Социјално-економски савет, односно Влада, и она се исказује по часу рада у нето износу, а сходно законској регулативи, она је јединица за обрачун минималне зараде;

2) минимална зарада је зарада која се добија множењем часова рада у конкретном месецу са минималном ценом рада, уз додавање припадајућих пореза и доприноса.

Чињеница да је минимална цена рада утврђена по часу рада значи да ће укупан месечни износ минималне зараде варирати у зависности од броја часова рада у сваком месецу, при чему се број часова рада израчунава месечно, на основу броја календарских дана, без субота и недеља, и множењем радних дана са осам. Може се приметити да је минимална плата по часу утврђена у јединственом нето износу од 155,30 динара, што треба тумачити тако да је минимална зарада по часу рада у износу за исплату (нето) једнака за све запослене, без обзира на степен њихове стручне спреме, врсту радног места и послове које обављају.

Пун месечни износ нето минималне зараде (на пример: за 176 часова у месецу: 155,30 дин. x 176 ч. = 27.332,80 динара нето) припада запосленом за пуно радно време проведено на раду и остварени стандардни учинак (члан 111. став 1. Закона о раду). Ако запослени у одређеном месецу није остварио пун фонд часова рада (засновао је радни однос или му је престао радни однос у том месецу), припада му минимална зарада само за остварене часове рада. **На пример**, запослени је засновао радни однос у току месеца и остварио 80 часова рада. Његова нето минимална зарада у том случају је: 80 ч. x 155,30 дин./ч. = 12.424,00 дин. За остатак часова у том месецу не следује

запосленом и свим другима који примају минималну зараду морати да исплаћује за 8,6% већу основну зараду по минималној цени рада од 155,30 динара (155,30 дин. х 184 ч. у јануару = 28.575,00 динара), као и да обрачуна већи минули рад од 10% у износу од 2.857,52 динара, док ће исплату „топлог оброка" фиксно у висини од 1.000 динара моћи да остави. На овим основама послодавци који исплаћују минималну зараду у 2018. години, а то планирају и у 2019. години, морају да поставе план висине зарада, односно повећање зарада и повећање својих трошкова пословања. Не треба заборавити да се повећањем основне зараде повећава и основица за обрачун увећања зараде (за минули рад, за ноћни и прековремени рад итд.).

2) У другом примеру послодавац не исплаћује минималне зараде запосленима у 2018. години, али неки од његових запослених имају ниске коефицијенте својих послова, тако да су њихове основне зараде близу минималних. На пример, за месец октобар 2018. године послодавац је за пуно радно време обрачунао основну зараду запосленом у висини од 27.000 динара на бази коефицијента радног места од 5,00 и цене рада код послодавца од 5.400 динара (5,00 х 5.400 = 27.000 динара нето основна зарада). Ова основна зарада је изнад важеће минималне зараде за октобар у Србији (она износи 143 дин. х 184 ч. за октобар = 26.312,00 динара). Међутим, истина је да је ова основна зарада у октобру 2018. године већа од важеће минималне зараде, али у јануару 2019. године она ће бити нижа од минималне зараде која ће важити за јануар 2019. године (155,30 дин. х 184 ч. у јануару = 28.575,20 динара). Пошто, по Закону о раду, исплаћена основна зарада за пуно радно време не може да буде нижа од минималне зараде, поменути послодавац запосленом мора да понуди анекс уговора о раду у коме ће му утврдити повећану основну зараду или у висини минималне, или ће на нивоу послодавца повећати цену рада за обрачун зарада са 5.000 на нпр. 5.900 динара, чиме би овај запослени остварио основну зараду већу од важеће минималне у јануару 2019. године (5,00 х 5.800 дин. = 29.000 дин.), што је више од минималне зараде за јануар 2019. године од 28.575,20 динара. Наравно, и у овом случају ради се о законској обавези повећања зарада бар оним запосленима којима зарада у 2019. години „пада" испод минималне због номиналног повећања минималне цене рада, а то наравно повлачи и питање распона у зарадама са осталим запосленима, као и повећање трошкова пословања. На овим основама послодавци који исплаћују у 2018. години близу минималних морају да поставе план повећања висине ових зарада.

НОВА МИНИМАЛНА ЦЕНА РАДА ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА ИСПЛАТЕ ОД 1. ЈАНУАРА 2019. ГОДИНЕ

Послодавце треба подсетити да се нова минимална цена рада од 155,30 динара примењује календарски од 1. јануара 2019. године, без обзира на то за који се претходни месец исплата минималних зарада врши. Дакле, ако у месецу јануару 2019. године исплаћује минималну зараду за децембар 2018. године, послодавац ће исплатити важећу минималну нето цену рада по часу рада у висини од 155,30 динара и обрачунати број часова за месец за који врши исплату, дакле – за децембар. Исто тако, ако у јануару 2019. године исплаћује минималну зараду за новембар 2018. године или за било који претходни месец у 2018. или чак у некој претходној години, послодавац ће исплатити важећу минималну нето цену рада за 2019. годину од 155,30 динара по часу рада и обрачунати број часова за месец за који врши исплату. При томе имамо у виду одредбу члана 111. став 5. Закона о раду, према којој је послодавац дужан да минималну зараду исплати запосленом у висини која се одређује на основу одлуке о минималној цени рада која важи **за месец у којем се врши исплата**. Наравно, ово указује на то да је за послодавце који у 2018. години исплаћују минималне зараде добро да, колико могу, до 31. децембра регулишу заостале исплате у току 2018. године по минималној цени рада од 143 динара, иначе ће све те заостале исплате из 2018. године морати да обрачунају по 8,6% вишој минималној цени рада у 2019. години.

Донет је Правилник о садржини потврде о радном ангажовању сезонског радника

Поједностављени начин радног ангажовања лица и плаћања пореза и доприноса за рад на пословима који су сезонског карактера у области пољопривреде, шумарства и рибарства уређен је Законом, а ближи садржај потврде о таквом радном ангажовању уређен је посебним подзаконским актом.

Редакција Инг-Про

О Закону о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима („Сл. гласник РС”, број 50/18 – у даљем тексту: Закон) писано је у септембарском броју часописа, у тексту *Курс измена радноправног законодавства.*

На основу члана 5. став 5. Закона министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања донео је Правилник о садржини потврде о радном ангажовању сезонског радника. Правилник је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 67/2018 од 31. 8. 2018. године, ступио је на снагу 8. 9. 2018, а примењује се од 7. 1. 2019. године.

Правилником о садржини потврде о радном ангажовању сезонског радника прописана је ближа садржина и изглед потврде о радном ангажовању сезонских радника.

Свака потврда о радном ангажовању сезонског радника попуњава се у најмање два примерка, од којих се један примерак предаје сезонском раднику, а други задржава послодавац.

Потврда о радном ангажовању сезонског радника обавезно садржи податке утврђене у члану 5. ст. 1. и 4. Закона, као и измене уговорених услова рада, а може да садржи и друге податке о уговореним условима рада у складу са Законом.

Према одредбама члана 5. став 1. Закона, послодавац је дужан да сезонског радника пре ступања на рад упозна са пословима које ће обављати и местом рада, затим са очекиваним трајањем радног ангажовања, условима за безбедност и здравље на раду, дневним и недељним радним временом, одморима у току рада и дневним и недељним одмором, као и са висином накнаде за рад без припадајућег пореза и доприноса и роковима за њену исплату (у даљем тексту: услови рада).

Према одредбама члана 5. став 4. Закона, послодавац је дужан да сезонском раднику, на његов захтев, изда потврду која садржи податке о послодавцу (назив, седиште и ПИБ послодавца, број газдинства, односно име и презиме, ЈМБГ и податке о пребивалишту), сезонском раднику (име, презиме и ЈМБГ сезонског радника/број пасоша за стране држављане, држављанство сезонског радника/земља резиденства, подаци о пребивалишту/боравишту) и условима рада из става 1. овог члана, као и о свакој промени тих услова, најкасније у року од два месеца од почетка рада.

Напомена: Образац који електронски може да се попуни и сачува можете пронаћи у нашем електронском издању *Прописи.нет*, у делу *Обрасци*.

(7) да је сезонског радника упознао са условима за **безбедност и здравље на раду** у складу са законом,

(8) да **послодавац може да прекине радно ангажовање сезонског радника** кад за његовим радом истекне потреба или ако сезонски радник не обавља послове на задовољавајући начин,

(9) да је са сезонским радником уговорио и друга права, и то:

- _____

- _____

(друга уговорена права као на пример:трошкови исхране, трошкови смештаја, трошкови превоза и др.)

3) да је сезонског радника **у току радног ангажовања** упознао са изменама уговорених услова рада, и то:

(1) _____

_____

(навести услове рада који су измењени)

који се примењују од дана __.__.20__.године,

(2) _____

_____

(навести услове рада који су измењени)

који се примењују од, дана __.__.20__.године,

(3) _____

_____

(навести услове рада који су измењени)

који се примењују од дана __.__.20__.године,

Послодавац

_____

(име и презиме овлашћеног лица и потпис)

Примио дана ___. ___. 20__. године
Сезонски радник

_____

(потпис)

Тумачење појединих одредби Закона о финансијској подршци породици са децом

У наставку је дато мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, бр. 011-00-00547/2018-13 од 11. 7. 2018, које се односи на примену појединих одредби наведеног закона.

1. Питање подносиоца пореске пријаве о исплаћеним накнадама зараде за запослене које су стекле право на накнаду зараде по важећем Закону о финансијској подршци породици са децом

Чланом 12. став 1–3. Закона о финансијској подршци породици са децом („Сл. гласник РС”, бр. 113/17 и 50/18) утврђено је да накнаду зараде, односно накнаду плате за време породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, остварују запослени код правних и физичких лица.

Запослени који је засновао радни однос након рођења детета, изузетно од става 1. овог члана, може да оствари право на накнаду зараде, односно накнаду плате током одсуства чија се дужина трајања рачуна од дана рођења детета.

Накнаду зараде, односно накнаду плате остварује и отац, један од усвојитеља, хранитељ, односно старатељ детета, када, у складу са прописима о раду, користи одсуство.

Чланом 14. ставовима 5–7. Закона прописано је да пореску пријаву за обрачунате порезе и доприносе подноси министарство надлежно за социјална питања, а централизована исплата месечне накнаде зараде, односно накнаде плате врши се кад Пореска управа прихвати пореску пријаву.

Приликом обрачуна пореза неопорезиви износ користи се сразмерно радном времену примаоца накнаде зараде, односно накнаде плате, у односу на пуно радно време у месецу за који је признато право, у складу са прописима којима се уређује порез на доходак грађана.

Министарство надлежно за социјална питања из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије врши исплату месечних износа накнаде зараде, односно накнаде плате, без пореза и доприноса, на текући рачун корисника, а износ припадајућих пореза и доприноса на Законом прописан начин.

Према томе, пореску пријаву за обрачунате порезе и доприносе за накнаде зараде, односно накнаде плате, који се обрачунавају и исплаћују, у складу са одредбама овог закона (за запослене који улазе у право по овом закону), почев од 1. јула 2018. године, подноси Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а не послодавац.

С тим у вези, напомињемо да је чланом 4. Правилника о изменама и допунама Правилника о пореској пријави за порез по одбитку („Сл. гласник РС”, број 20/18) у Каталогу врсте прихода додата нова шифра 211 „Накнада зараде за време породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, која се исплаћује у складу са Законом о финансијској подршци породици са децом („Сл. гласник РС”, бр. 113/17).”

2. Да ли је потребна измена података о запосленој у ЦРОСО за време док остварује право на накнаду зараде, односно накнаду плате, према одредбама Закона о финансијској

Проблем одређивања правног следбеника у водопривреди у судским поступцима

У овом тексту аутор се бави споровима из области водопривреде, при чему је акценат стављен на парнице у којима тужилац тражи заштиту свог права, али није сигуран ко је пасивно легитимисан.

Саша Кулић,
дипл. правник, с вишегодишњим искуством у водопривреди

Спорови из области водопривреде су комплексни и врло захтевни јер пред суд стављају бројне изазове и траже рафинирано познавање многих правних области, па су отуда и тешки за решавање. Наспрам тужиочеве тврдње да му припада неко право из ове области по основу кривице или без кривице туженог (члан 154. Закона о облигационим односима) стоји обавеза суда да утврди чињенице: ко је предузео радње из којих тужилац извлачи своје право и на који начин су предузете; колика је вредност добра због ког се води парница; да ли је тужилац својим понашањем допринео настанку ситуације у којој ће његово добро бити уништено или оштећено, као и бројне друге чињенице од значаја за доношење законите одлуке.

Тема овог чланка неће бити све врсте парница из области водопривреде, већ ће се под лупу ставити парнице у којима тужилац тражи заштиту свог права, али није сигуран коме треба да управи свој захтев. У ову групу спадају разноврсни спорови: уколико река промени ток, па пређе преко тужиочевог имања; ако се ради о заузећу тужиочевог земљишта за изградњу неког водног објекта; ако приликом пуњења акумулације буде поплављено и земљиште тужиоца, а не ради се о експроприсаној непокретности. Такође, у исту групу спадају и спорови за одређивање накнаде за експроприсану непокретност.

Прво од питања на које треба одговорити јесте кога у таквим парницама тужилац треба да тужи, односно ко би у парницама за настанак штете требало да буде пасивно легитимисан. Ако између тренутка предузимања радњи на којима тужилац заснива своје право и подношења тужбе није било дужег протека времена, односно није било никаквих промена у погледу идентитета туженог, суд ће релативно лако моћи да утврди пасивну легитимацију. Међутим, проблем одређивања пасивне легитимације није лако решив ако је спорне радње предузео неко ко је правни претходник лица или органа који је у текућој парници означен као тужени. Другим речима: онај ко је предузео радње (извршио заузеће земљишта, напунио акумулацију и поплавио тужиочеве њиве, експроприсао тужиочеву непокретност ради изградње неког водног објекта, али није исплатио накнаду и сл.) више не постоји, па је тужилац принуђен да тужи његовог правног следбеника. Још је теже одредити пасивну легитимацију ако је у међувремену било још неких правних следбеника који такође више не постоје. Такав случај је управо у парницама приказаним у наставку.

Најпре ваља знати да су поједини субјекти водопривреде код нас у исто време правна лица са најдужим континуираним трајањем у Републици Србији: најстарија водопривредна предузећа на територији Војводине основана су средином претпрошлог века. И у другим земљама, са дугом традицијом у водопривреди,

у складу са чланом 10. Закона о изменама и допунама Закона о водама („Сл. гласник РС”, број 54/96). Истим законом основано је и Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе” (члан 2. став 1) за обављање водне делатности на територији Републике Србије. Пре тога постојала су јавна водопривредна предузећа за водна подручја, чије је оснивање било прописано чланом 27. Закона о водама из 1989. године (било их је седам), али је касније чланом 81. Закона о водама („Сл. гласник РС”, број 46/91) њихов број смањен на три (ЈВП „Дунав”, ЈВП „Сава” и ЈВП „Морава”). Та три јавна водопривредна предузећа престала су са радом 31. децембра 1996. године, оснивањем једног јавног водопривредног предузећа „Србијаводе” за територију целе Републике Србије, које је преузело водне објекте, права и неизвршене обавезе настале услед изградње, коришћења и одржавања тих објеката (члан 14. став 4. истог закона). Овде треба додати и то да је Одлуком Владе СРС („Сл. гласник СРС”, број 14/90) основано и ЈВП „Дунав”, као и ЈВП „Воде Војводине” одлуком Покрајинске скупштине („Сл. лист САПВ”, број 13/90), при чему су оба такође престала са радом на основу одредбе из члана 132. став 1. Закона о водама („Сл. гласник РС”, број 46/91). Пракса судова показује да основну нејасноћу представљају управо те две наведене одредбе. Наиме, често се догађа да чак и када суд утврди да је изградњу неког водног објекта финансирао неки од СИЗ-ова чији је правни следбеник министарство надлежно за водопривреду, он пресудом обавеже јавно водопривредно предузеће зато што је оно, по схватању суда, основано ради обављања водне делатности. Овакав став суда не може да се брани нити има упориште у прописима на основу којих се изводи правно следбеништво. Није спорно да је јавно водопривредно предузеће основано ради обављања водне делатности на својој територији, али оно не може бити обавезано пресудом суда на накнаду тужиоцу уколико се ради о обавези неког СИЗ-а или фонда који су наведени у члану 139. ст. 1. и 2. Закона о водама („Сл. гласник СРС”, број 49/1989). Не смеју да се мешају субјекти на чијој је страни обавеза са делатношћу јавног водопривредног предузећа, ма колико то изгледало логично јер су одредбе из закона врло сличне и самим тим подложне различитим тумачењима, која понекад одведу и на погрешну страну. Једно су обавезе утврђене по основу правног следбеништва, а нешто сасвим друго обавезе произашле из обављања делатности. Те две ствари су потпуно различите. Између бивших СИЗ-ова и фондова, с једне стране, и јавних водопривредних предузећа, с друге стране, нема правног следбеништва и то је нешто што судови морају да узму у обзир приликом доношења пресуда.

Дакле, при одређивању правног следбеника у споровима у области водопривреде најпре мора да се пође од тога ко је предузео радње које су тужиоцу (или његовим правним следбеницима) дале разлог за тужбу. Ако је то нека од бивших СИЗ-ова чија је обавеза оснивања утврђена Законом (републичка водопривредне самоуправна интересна заједница, регионалне самоуправне интересне заједнице и самоуправна водопривредна интересна заједница Града Београда), онда је њихов правни следбеник министарство надлежно за послове водопривреде, зато што је права и обавезе у вези са финансирањем изградње водопривредних објеката (јер је изградња тих објеката финансирана средствима СИЗ-ова основаних Законом) преузео Фонд за воде, чији је правни следбеник наведено министарство. За све друге СИЗ-ове правног следбеника треба тражити у њиховом оснивачу, односно локалној самоуправи која га је основала. Напротив, уколико се ради о обавезама неког од три јавна водопривредна предузећа основана Законом о водама („Сл. гласник РС”, број 46/91), као и ЈВП „Дунав”, основаног Одлуком Владе СРС („Сл. гласник РС”, број 14/90), или ЈВП „Воде Војводине” („Сл. лист САПВ”, број 13/90), онда су њихови правни следбеници ЈВП „Србијаводе” – ако се ради о обавезама у вези са водним објектима на територији централне Србије, односно ЈВП „Воде Војводине” – ако се ради о обавезама у вези са изградњом објеката на територији АПВ, јер су та два јавна водопривредна предузећа по Закону преузела неизвршене обавезе својих правних претходника.

Повреда части и угледа и накнада штете

Тужбе којима се тражи накнада штете која је настала као последица повреде части и угледа нису ретке у судској пракси. Најчешће их подносе личности које су и иначе медијски експониране кроз своје професије или изложене оцени јавности, и то естрадне звезде и политичари, а понекад и професори, али има и случајева да тужбе подносе и друга лица.

Снежана Марјановић,
судија Првог основног суда у Београду

Прописи

Устав Републике Србије у члану 23. наводи да је људско достојанство неприкосновено и да су сви дужни да га поштују и штите. Термин „достојанство" уобичајено се користи да означи част и углед једне особе.

Закон о облигационим односима регулише ову врсту права на накнаду штете у члану 198. и предвиђа да ко другоме повреди част, као и ко износи или преноси неистините наводе о прошлости, знању, способности другог лица или о чему другоме, а зна или би морао знати да су неистинити, и тиме му проузрокује материјалну штету, дужан је да је накнади. Не одговара за проузроковану штету онај ко учини неистинито саопштење о другоме не знајући да је неистинито, ако је он или онај коме је саопштење учинио имао у томе озбиљног интереса.

Уколико услед повреде части и угледа оштећени трпи душевне болове, суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и њихово трајање то оправдавају, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству. Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд води рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (члан 200. ЗОО-а). У случају повреде права личности, суд може да, на трошак штетника, нареди објављивање пресуде односно исправке или да штетник повуче изјаву којом је повреда учињена, или нешто друго чиме може да се оствари сврха која се постиже накнадом, према члану 199. ЗОО-а.

Закон о јавном информисању и медијима изричито предвиђа правну заштиту достојанства личности (части, угледа, пијетета) оних лица на која се односи. Забрањено је објављивање информације којом се врши повреда части, угледа или пијетета, односно лице приказује у лажном светлу приписивањем особина или својстава које оно нема, односно одрицањем особина или својстава које има. Такво поступање, изузетно, може да буде допуштено у ситуацији када интерес да се информација објави претеже над интересом да се заштити достојанство и право на аутентичност, а нарочито ако се тиме доприноси јавној расправи о појави, догађају или личности на коју се информација односи. Информација из приватног живота, односно лични запис, изузетно, може да се објави без пристанка лица ако у конкретном случају интерес јавности да се упозна са информацијом, односно записом претеже у односу на интерес да се спречи објављивање. То су ситуације када је информација намењена јавности – достављена медију у циљу објављивања – ако се односи на личност, појаву или догађај од интереса за јавност, посебно ако се односи на носиоца јавне или политичке функције, а објављивање информације

страх, док је у преосталом делу одлука првостепеног суда правилна и законита.

Накнада нематеријалне штете, као облик отклањања штетних последица, састоји се у исплати суме новца, као сатисфакцији за претрпљену нематеријалну штету, да би се код оштећеног успоставила психичка и емотивна равнотежа која је постојала пре штетног догађаја, у мери у којој је то могуће. Част се дефинише као субјективна категорија и као мишљење које човек има о себи као припадник одређене друштвене средине или друштвене групе, чију вредност је прихватио, а углед представља мишљење које има средина, јавно мњење о личности и објективна је категорија.

Насупрот жалбеним наводима, и овај суд сматра да је тужени у обавези да тужиоцу накнади штету за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплатом износа од 120.000,00 динара, који, ценећи све наведене субјективне и објективне околности конкретног случаја, и по мишљењу овог суда представља правичну новчану накнаду тужиоцу за претрпљену штету, а досуђеним износом неће се погодовати тежњама које нису спојиве са друштвеном сврхом и значајем ове накнаде штете.

Надаље, како је грађанскоправна одговорност шира од кривичноправне одговорности, и поред тога што је тужени у кривичном поступку оглашен кривим за кривично дело ометање службеног лица у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира, а не кривичног дела увреде, изговарајући погрдне речи тужиоцу и обраћајући му се на тај начин, тужени је и по мишљењу овог суда повредио част и углед тужиоца, на основу чега тужиоцу припада накнада штете како је већ речено. Међутим, овај суд сматра да тужиоцу у конкретном случају не припада накнада штете за претрпљени страх.

У ситуацији када је у првостепеном поступку утврђено да је тужилац трпео страх јаког интензитета у трајању од два минута, првостепени суд је, по мишљењу овог суда, погрешно применио материјално право када је тужиоцу досудио износ од 30.000,00 динара на име овог вида штете. Имајући у виду утврђено чињенично стање и одредбе чл. 200. ЗОО-а, овај суд сматра да степен и интензитет страха који је трпео тужилац не оправдава досуђивање тог вида штете, при чему треба посебно истаћи да се ради о оштећеном који је полицијски службеник, да се критични догађај одиграо у присуству колеге тужиоца, такође полицијског службеника, да су исти били наоружани, а да је с друге стране тужиоца одгурнуо тужени који је том приликом био сам, као и то да је у опису тужиочевог посла, односно да природа његовог посла захтева да се носи са непредвиђеним и стресним ситуацијама, за које мора бити спреман. Дакле, све околности конкретног случаја, по мишљењу овог суда, упућују на то да страх који је трпео тужилац није правно релевантан страх у смислу одредбе чл. 200. ЗОО-а, па је захтев тужиоца за накнаду овог вида штете неоснован.

Терет доказивања је на тужиоцу, сходно члану 231. ЗПП-а, у погледу постојања штете и узрочне везе између поступања туженог и повреде части и угледа тужиоца.

Поред тога, потребно је и уверење суда да је у конкретном случају правично досудити оштећеном лицу накнаду штете.

Висина штете која се одмерава зависи од свих околности случаја, и то од тога на који начин је штета учињена, затим од обима штете, као и од тога ко је оштећени и ко је штетник. Сврха накнаде штете је да се нарушена психичка равнотежа тужиоца, која је поремећена штетном радњом, врати у првобитно стање. Материјална сатисфакција даје могућност оштећеном да ту равнотежу успостави кроз пријатности које себи може да омогући новцем. Стога суд у сваком конкретном случају, ценећи све околности, одређује висину штете.

Закључак

Право на достојанство личности (част и углед) правно је заштићено у мери у којој, с обзиром на професију и поступке тог лица, то право може да буде ограничено правом јавности да буде информисана о поменутом лицу. У тој мери равнотеже суд у сваком конкретном случају процењује да ли је дошло до повреде части и угледа и досуђује накнаду ценећи све околности случаја.

Промене у условима отварања и вођења рачуна резидената и нерезидената

У „Службеном гласнику РС" број 69/2018 од 14. 9. 2018. године објављене су измене и допуне два подзаконска прописа којима се мењају досадашњи услови вођења рачуна резидената и нерезидената, које ће бити представљене у наставку.

Редакција Инг-Про

1. ИЗМЕНЕ ОДЛУКЕ О УСЛОВИМА ОТВАРАЊА И НАЧИНУ ВОЂЕЊА ДЕВИЗНИХ РАЧУНА РЕЗИДЕНАТА, КАО И ДИНАРСКИХ И ДЕВИЗНИХ РАЧУНА НЕРЕЗИДЕНАТА

Извршни одбор Народне банке Србије донео је Одлуку о изменама и допунама Одлуке о условима отварања и начину вођења девизних рачуна резидената, као и динарских и девизних рачуна нерезидената. Овим изменама у Одлуци о условима отварања и начину вођења девизних рачуна резидената, као и динарских и девизних рачуна нерезидената („Сл. гласник РС", бр. 51/2015 и 82/2017 – у даљем тексту: Одлука) утврђене су следеће новине:

1) Према иновираном ставу 1. у тачки 8. Одлуке, приликом отварања рачуна у банци **резиденти не морају да доставе банци документацију** прописану тачком 7. став 3. одредбе под 1), 3) и 4:
(1) решење о упису у регистар код надлежног органа;
(3) обавештење органа надлежног за послове статистике о разврставању по делатностима, ако за резидента разврставање врши тај орган – у случају да податак о разврставању по делатностима није садржан у решењу из одредбе под 1) овог става, односно у случају из одредбе под 2) тог става;
(4) документ надлежног органа који садржи порески идентификациони број резидента – у случају да тај податак није садржан у решењу из одредбе под 1) овог става, односно у случају из одредбе под 2) тог става,
а банка је у том случају дужна да одговарајуће податке који су садржани у овој документацији прибави непосредним увидом у Регистар привредних субјеката или други јавни регистар који се, у складу с прописима, води у Републици Србији, односно преузимањем тих података у електронској форми од организације надлежне за вођење овог регистра.

Овај иновирани став 1. допуњен је новим ставом 2. у овом члану, који појашњава да, ако је прибавила наведене податке непосредним увидом у Регистар привредних субјеката или други јавни регистар, банка је дужна да на одштампаном изводу из тог регистра упише датум, време и лично име лица које је извршило увид.

2) У Одлуци је додата тачка 13а, којом се дефинише да, након гашења рачуна **резидента** односно **нерезидента**, банка том лицу, на његов захтев, без накнаде издаје потврду о гашењу наведеног рачуна, заједно с податком да су све обавезе према банци у вези са отварањем, вођењем и гашењем рачуна измирене.

Ову потврду банка доставља резиденту или нерезиденту без одлагања, у писменој

Кривично дело спречавање и ометање доказивања из чл. 336. КЗ-а

У овом тексту изложена су законодавна решења, спорне ситуације и судска пракса која се односи на кривично дело наведено у наслову.

Драган У. Калаба,
заменик вишег јавног тужиоца у Чачку

Правосуђе сваке државе, било да се схвати у ужем било у ширем смислу, заиста има велики друштвени значај. То значи да оно треба да функционише несметано у циљу заштите грађана и њихових права и слобода, а истовремено значи и правилно функционисање и заштиту правног поретка.

Један од начина такве заштите је и кривичноправна заштита, што се остварује кривичним делима против правосуђа, предвиђеним у глави XXX Кривичног законика („Сл. гласник РС”, 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14 и 94/16).

Једно од врло значајних кривичних дела из ове групе јесте и кривично дело спречавање и ометање доказивања из чл. 336. КЗ-а.

Суштински, наведено кривично дело је прави одраз предузетих радњи учиниоца усмерених ка онемогућавању или отежаном прикупљању доказа, што за последицу има отежано благовремено доношење законите и правилне одлуке.

Наведено кривично дело има три основна и један тежи – квалификовани облик.

Први облик (чл. 336. ст. 1. КЗ-а) односи се на спречавање и ометање доказивања утицањем на учеснике поступка.

Други облик (чл. 336. ст. 2. КЗ-а) односи се на спречавање и ометање доказивања уништењем исправа или других предмета који служе доказивању.

Трећи облик (чл. 336. ст. 3. КЗ-а) односи се на спречавање и ометање доказивања уништењем знака и постављањем лажног знака.

Први основни облик, предвиђен у чл. 336. ст. 1. КЗ-а, гласи: „Ко сведоку и вештаку или другом учеснику у поступку пред судом или другим државним органом учини или обећа поклон или другу корист или према њему примени силу или претњу у намери да лице давањем лажног исказа или недавањем исказа утиче на исход поступка, казниће се…”

Елементи овог кривичног дела су:

- давање поклона или обећање поклона или друге користи учеснику поступка,
- примена силе или претње на учесника поступка,
- сведок, вештак или други учесник поступка,
- намера учиниоца која се односи на то да учесник поступка да лажан исказ или да не дâ исказ, чиме се утиче на исход поступка.

У питању је кривично дело учињено утицајем на сведоке, вештаке или друге учеснике у поступку пред судом (у свим поступцима, сем у кривичном) или другим државним органом. Утицање се остварује давањем поклона или обећањем поклона или друге користи. Давање поклона, обећање поклона или неке друге користи треба да се схвати као суштина кривичног дела давање мита из чл. 368. КЗ-а. Наравно, овде је циљ други, а то је или недавање исказа или давање лажног исказа.

Радње извршења се остварују кроз: давање новца, аута, намештаја, обећање да ће се поклон дати након давања лажног исказа или недавања исказа или пак давање или обећање

Случај 3.

Када учинилац, у намери да отежа доказивање у парничном поступку, уклони кочиће које је вештак геометар поставио ради обележавања граничне линије плацева, чини кривично дело спречавање доказивања из чл. 284. ст. 2, а не дело из ст. 1. истог члана.

(Пресуда Окружног суда у Нишу Кж 797/76)

Случај 4.

Када окривљени ангажује трактористу да преоре део његове парцеле која се граничи са суседом тако да преоре и део где је постављено гранично камење, чини кривично дело спречавање доказивања из чл. 207. ст. 2. у вези са ст. 1. КЗРС-а.

(Пресуда Окружног суда у Београду, Кж 1747/88 од 8. јуна 1988)

Случај 5.

Ако учинилац, без уништавања, помери коље које је геометар поставио као земљомерски знак у предмету извршења пред Општинским судом на спорној међи, онда чини кривично дело спречавање доказивања.

(Пресуда Окружног суда у Београду, Кж 78/91 од 22. априла 1991)

Случај 6.

Вађењем кочића који су у парничном поступку постављени ради утврђивања правно релевантне чињенице, у намери да се тиме омета доказивање, остварено је кривично дело спречавање доказивања из чл. 207. ст. 2. КЗРС-с.

(Пресуда Врховног суда Србије Кзз 13/92)

Случај 7.

Када је оптужени у извршном поступку деобе приликом постављања кочића – земљомерских знака – саопштио извршном раднику да ће их уклонити и почупати, што је и учинио, извршио је кривично дело из чл. 207. ст. 2. КЗРС-а јер је уклонио кочиће постављене по извршној деоби имовине оптуженог и оштећене, као бивших брачних другова.

(Пресуда Општинског суда у Чачку, К 606/00 од 15. марта 2001, и Пресуда Окружног суда у Чачку, Кж 167/01 од 20. јуна 2001)

Случај 8.

Када у ванпарничном поступку геометар постави кочиће по уређеној међи без присуства оптуженог, који истог дана почупа кочиће и покаже геометру судско поравнање по коме је спорно земљиште његово власништво, тада у његовим радњама нема намере предузимања радње спречавања доказивања из чл. 207. ст. 2. КЗРС-а.

(Пресуда Општинског суда у Чачку, К 594/01 од 15. априла 2002, и Решење Окружног суда у Чачку, Кж 293/02 од 2. децембра 2002)

Случај 9.

Када окривљени, у намери да спречи доказивање, ишчупа кочиће који су представљали граничне ознаке пута који води преко одређене катастарске парцеле, које су поставили геометри Завода за катастар и геодетске послове, чини кривично дело из чл. 207. ст. 2. КЗРС-а.

(Пресуда Окружног суда у Београду, Кж 890/94 од 6. јула 1994)

Решавање одређених дилема које се јављају приликом примене важећег Закона о заштити података о личности

Примена Закона о заштити података о личности у пракси ствара бројне недоумице, тако да ће неке од њих у овом тексту бити размотрене, а затим ће бити понуђена и могућа решења.

Петар Мијатовић,
адвокат

Иако је Закон о заштити података о личности („Сл. гласник РС”, бр. 97/2008, 104/2009 – др. закон, 68/2012 – одлука УС и 107/2012 – у даљем тексту: **Закон**), са изменама и допунама, већ десет година на снази, у пракси се и даље јављају многе дилеме у вези са његовом применом. Будући да још увек није усвојен нови Закон о заштити података о личности који би се ускладио са Општом уредбом о заштити података о личности Европске Уније, као и да се свакако очекује да ће и по усвајању новог закона бити одређен примерени *vacatio legis*, који ће одложити примену истог, јасно је да ће се постојећи закон примењивати и у догледној будућности.

И поред тога што не садржи превелики број чланова, усвајање овог закона пробудило је свест о значају заштите података о личности и у ову област увело неке европске стандарде који се у пракси нису у пуној мери поштовали од стране субјеката на које се овај закон односи.

С друге стране, баш због неких штурих одредби у којима је законодавац покушао да на што свеобухватнији начин покрије све до тада усвојене стандарде, Закон је отворио простор за различита тумачења и одређене дилеме у његовој примени.

У наставку текста разматраће се дилеме које се тичу:

- разграничења, односно дефинисања ситуација у којима руковаоци података могу да обрађују податке о личности без пристанка лица чији се подаци обрађују;
- начела обраде које руковаоци у пракси често занемарују, а чија примена је неопходна приликом обраде података;
- података о личности који у одређеним случајевима не потпадају под режим примене овог закона;
- пристанка лица чији се подаци обрађују, као основа за обраду података о личности.

Пре свега, да би се у потпуности разумела проблематика којом се овај чланак бави, односно како би читаоци које ова тема директно дотиче могли да утврде да ли њихове ситуације из праксе имају такав облик да потпадају под примену овог закона, потребно је поћи од корена овог закона, односно дефиниције података о личности, обраде података о личности, руковаоца, обрађивача и корисника података.

Чланом 3. став 1 тачка 1) Закона прописано је да је податак о личности *свака информација која се односи на физичко лице, без обзира на облик у коме је изражена и на носач информације (папир, трака, филм, електронски медиј и сл.), по чијем налогу, у чије име, односно за чији рачун је информација похрањена, датум настанка информације, место похрањивања информације, начин сазнавања информације (непосредно, путем слушања, гледања и сл., односно посредно, путем увида у документ у*

сматра писменим пристанком. Под писменим пристанком подразумева се и пристанак дат у електронској форми, али само у складу са одредбама закона којима се уређује електронски потпис.

Оно што свакако очекује Србију приликом доношења новог закона о заштити података о личности јесте усклађивање са Општом уредбом о заштити података о личности Европске Уније, па ће пристанак за обраду података бити конципиран на много ширем нивоу, без обавезне писане форме, кроз јасну, недвосмислену потврдну радњу којом лице даје пристанак за обраду података, тако да ће се тада давање пристанка и у претходно наведеним примерима (нпр. штиклирање квадратића на сајту руковаоца) сматрати пристанком датим у складу са Законом.

До тада ће руковаоци имати обавезу придржавања овог закона, као и прибављања пристанка искључиво писаним путем (што укључује и електронски потпис) или пристанка датог усмено на записник, с тим да пристанак дат усмено на записник подразумева записник састављен у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, по којем постоји обавеза лица да такав записник потпише, што практично значи да и у том случају пристанак мора да прође кроз писану форму.

Што се тиче друге ситуације, руковаоци података о личности у пракси често имају дилему у вези са формом, односно начином обавештавања лица које даје писмени пристанак за обраду података о информацијама о обради из члана 15. Закона.

Наиме, чланом 10. став 1. Закона прописано је да је, пре него што лице чији се подаци обрађују да свој пристанка за обраду, руковалац дужан да му пружи обавештење о обради у смислу члана 15. Закона.

Сходно члану 15. став 1. Закона, руковалац је дужан да пре прикупљања података лице на које се подаци односе упозна са:

1) својим идентитетом, односно именом и адресом или фирмом, односно идентитетом другог лица које је одговорно за обраду података у складу са Законом;

2) сврхом прикупљања и даље обраде података;

3) начином коришћења података;

4) идентитетом лица или врстом лица која користе податке;

5) обавезношћу и правним основом, односно добровољношћу давања података и обраде;

6) правом да пристанак за обраду опозове, као и правним последицама у случају опозива;

7) правима која припадају лицу у случају недозвољене обраде;

8) другим околностима чије би несаопштавање лицу на које се односе подаци, односно другом лицу, било супротно савесном поступању.

Будући да је чланом 15. став 5. прописано да се, у случају писменог пристанка на обраду, обавештење о обради мора дати писменим путем, осим ако лице чији се подаци обрађују пристане на усмено обавештење, јасно је да руковаоци по правилу морају да користе писмену форму за ово обавештење, а врло је пожељно да се та форма користи и у случају када лице чији се подаци обрађују да своју сагласност на усмено упознавање, с обзиром на тешкоће на које би руковалац наишао у случају евентуалног поступка за доказивање таквог пристанка.

Како је, ради избегавања било каквих негативних консеквенци, за руковаоце круцијално да имају чврст доказ да су извршили обавештење лица од којег прибављају писани пристанак, и то пре прикупљања података, пракса је показала да је инкорпорација обавештења о обради, као интегралног дела текста писане сагласности лица чији се подаци обрађују, у смислу члана 15. Закона, најефикаснији и најсигурнији доказ да су лица упозната са поменутим обавештењем о обради.

Како би се избегла свака сумња треба напоменути да се обавеза обавештења о обради, у смислу члана 15. Закона, примењује и у случају других основа за обраду података о личности, а поменути члан уређује да у одређеним ситуацијама и под одређеним условима ова обавеза обавештавања лица чији се подаци обрађују неће постојати, али такве ситуације нису предмет подробније анализе у овом тексту.

Организовање наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу

Предмет ове анализе је нови Правилник о начину организовања наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу, који је ступио на снагу 1. септембра 2018. године.

Редакција Инг-Про

Према члану 3. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 88/2017), свако лице има право на образовање и васпитање, а сагласно члану 7. став 2. тачка 4) истог закона, у остваривању принципа образовања и васпитања посебна пажња посвећује се и могућности да ученици, без обзира на сопствене материјалне услове, имају приступ свим нивоима образовања и васпитања у школама, као и да остварују право на образовање и током болничког и кућног лечења. Такође, сагласно члану 14. став 3. истог закона, **школа може да остварује образовновaспитни рад као посебан облик рада за ученике на дужем кућном и болничком лечењу, у складу са посебним законом.**

Полазећи од ових законских одредби, Закон о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, број 55/2013, 101/2017 и 27/2018 – др. закон – у даљем тексту: Закон) регулисао је питање наставе за ученике на кућном и болничком лечењу. Према одредбама члана 37. Закона, основна школа може да организује образовновaспитни рад као посебан облик рада за ученике на дужем кућном и болничком лечењу, уз сагласност министарства за послове просвете (у даљем тексту: Министарство). За ученике који, због већих здравствених проблема или хроничних болести, не могу да похађају наставу **дуже од три недеље**, настава се организује:

- у кућним условима или
- у здравственој установи.

Родитељ, односно други законски заступник дужан је да о потреби организовања наставе за ученика на дужем кућном и болничком лечењу обавести школу.

Из наведених законских одредби произлази следеће:

- Ученици основне школе који, због здравствених проблема или хроничних болести, морају да одсуствују са наставе дуже од три недеље, имају право да им се настава организује у кући или у здравственој установи, у зависности од тога где бораве за време болести.
- Иницијативу за организовање наставе у кући, односно здравственој установи покреће родитељ, односно други законски заступник, који обавештава школу о здравственом стању ученика, уз подношење одговарајуће документације, и времену његовог одсуства из школе. Сматра се да иницијативу може да покрене и школа када утврди да ученик дуже време не долази у школу и ако у вези са тим сазна да је ученик на лечењу.
- Организовање наставе у кући, односно у здравственој установи може да се спроведе након што по захтеву школе Министарство о томе да писмену сагласност.

Према члану 37. став 4. Закона, начин организовања наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу прописује надлежни министар. Сагласно овом законском овлашћењу, министар просвете, науке и технолошког развоја донео је **Правилник о начину организовања наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу**, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 66/2018 од 29. 8. 2018. године, а ступио је на снагу 1. септембра 2018. године (у даљем тексту: Правилник).

Родитељ, односно други законски заступник ученика који, због здравствених проблема или хроничних болести, не може да похађа наставу дуже од три недеље, дужан је да о потреби организовања наставе за ученика на кућном лечењу обавести школу у коју је ученик уписан, подношењем захтева који нарочито садржи разлоге због којих је ученику неопходно организовати наставу на кућном лечењу. Уз захтев родитеља, школа Министарству доставља документацију којом се доказује потреба организовања наставе на кућном лечењу: **1)** мишљење лекара о спречености детета да похађа наставу у школи, са очекиваном дужином спречености; **2)** мишљење интерресорне комисије које се односи на наведени период.

Облици рада и организација образовновaспитног рада са ученицима на дужем кућном и болничком лечењу

Наставу у болничким условима могу да похађају сви ученици који се налазе на болничком лечењу у току школске године, а ученици су школе у коју су уписани и коју похађају. Ученици који су на дужем болничком лечењу, за које је организована настава у болничким условима, могу да се, путем преводнице, упишу у школу у болници уколико је процена надлежне здравствене установе да ће дужина њиховог укупног боравка у болници бити месец дана и дуже.

Школа у болници може да организује наставу, као и учење на даљину, за оне ученике који су ван болнице, а чије је здравствено стање такво да није могуће успоставити други вид наставе (ученици са ослабљеним имунитетом, на бањском лечењу и сл.), као и за ученике који се у току школске године више пута враћају у болницу на терапију.

Организација наставе у болници зависи од броја ученика, дужине боравка ученика у болници и просторне организације болнице.

Настава у болници може да буде организована: **1)** у оквиру одељења/комбинованог одељења; **2)** у оквиру групе; **3)** индивидуално.

Број ученика по одељењу у болницама је 10, с тим да се за признавање мањег, односно већег броја ученика школа обраћа Министарству и надлежној школској управи за сагласност.

Настава за ученике на дужем кућном лечењу остварује се индивидуално.

Школа у болници може да остварује наставу за ученике на дужем кућном лечењу, при чему одељење чине два ученика. Изузетно, и више од два ученика може да чине једно одељење уколико ученик, због здравственог стања, не може да прати наставу дуже од два сата дневно, односно када час не може да траје предвиђених 45 минута, што се утврђује индивидуалним образовним планом.

Остали елементи организовања образовновaспитног рада са ученицима на дужем кућном и болничком лечењу

1) Образовновaспитни рад за ученике на дужем кућном и болничком лечењу остварује се у складу са прописаним планом и програмом наставе и учења, а може да се остварује и у складу са индивидуалним образовним планом, у складу са Законом.
2) Трајање часа наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу јесте 45 минута, с тим да може да буде и краће у зависности од здравственог стања ученика.
3) Праћење и вредновање постигнућа и напредовања ученика за ког се остварује настава на дужем кућном или болничком лечењу остварује се у складу са прописом којим се уређује оцењивање ученика у основном образовању и васпитању, уз уважавање здравственог стања ученика.
4) Школа води евиденцију образовновaспитног рада са ученицима који су на дужем болничком лечењу у складу са Законом, као и педагошку документацију образовновaспитног рада са ученицима који су на дужем кућном лечењу.
Школа у болници доставља школи у коју је ученик уписан извештај на основу евиденције образовновaспитног рада, педагошке документације и праћења и вредновања постигнућа и напредовања ученика за ког се остварује настава на дужем кућном и болничком лечењу.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

Притвор запосленог и престанак радног односа

П: *Виши суд је одредио притвор запосленој, који траје већ 6 месеци. Има ли основа за доношење одлуке о престанку радног односа по одредби члана 176. став 1. тачка 3. Закона о раду?*

О: За престанак радног односа према цитираном члану Закона релевантно је једино одсуство услед издржавања казне затвора. Ступање у притвор не може да има исте правне последице као и ступање на издржавање казне, нити може да доведе, ако траје дуже од шест месеци, до престанка радног односа.

Накнада зараде у случају боловања

П: *Запослени код послодавца који је на боловању у континуитету од 2016. г. није се на време јавио лекарској комисији, а фонд здравства на чији терет пада боловање признао је право на боловање од дана кад се јавио комисији и пренео на посебан рачун за боловање умањени износ, тј. за пола месеца. Да ли послодавац треба на свој терет да исплати износ за цео месец или само колико је пренео фонд здравства?*

О: Републички фонд плаћа боловање преко 30 дана и послодавци немају никакве обавезе по том питању. Према томе, колико је запослени примио за конкретан месец, то је укупан износ накнаде зараде, а послодавац нема обавезу да плати разлику до пуног месеца.

Запошљавање особа са инвалидитетом

П: *Имајући у виду обавезу послодавца да запошљава особе са инвалидитетом, да ли послодавац може да запосли особе са инвалидитетом са скраћеним радним временом од 6 сати или то мора бити пуно радно време?*

О: Под запосленом особом са инвалидитетом сматра се радни однос, односно запошљавање особе са инвалидитетом на основу уговора о раду закљученог на неодређено или одређено време, у складу са прописима о раду. У том смислу, под запосленом особом са инвалидитетом не сматра се лице са којим послодавац има закључен уговор о привременим и повременим пословима или другу врсту уговора која се, у складу са прописима о раду, не сматра уговором о раду. Такође, могућ је и радни однос са непуним радним временом, пробни рад и сл.

Мере које послодавац може да предузме у вези са основаношћу боловања

П: *Да ли послодавац има право да оформи комисију за проверу привремене спречености за рад и да ли комисија (која се састоји од троје запослених код послодавца) има право да одлази у ненајављене кућне посете код запослених или је послодавац дужан да се за проверу привремене спречености за рад искључиво обрати РФЗО, тј. да њима шаље захтев за вештачење привремене спречености за рад (ако је оцену донео изабрани*

се подноси такав предлог, затим ком надлежном органу – Прекршајном суду или можда јавном тужиоцу или неком трећем, као и по правилима ког поступка ће грађани моћи да траже повраћај износа плаћених казни.

О: Претходно питање да ли има основа за тражење измене појединачног акта односи се у овом случају вероватно на осуђујућу пресуду Прекршајног суда јер, по члану 58. Закона о Уставном суду, општи акт (овде: Одлука о јавним паркиралиштима) за који је Уставни суд утврдио да није у сагласности са законом престаје да важи даном објављивања одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије".

Ако претпоставимо да ипак има основа за тражење и да није спорно питање ретроактивне примене одлуке Уставног суда, по члану 61. истог закона онај коме је повређено какво право био би овлашћен да од прекршајног суда који је донео одлуку о прекршају и прекршајној одговорности тражи измену пресуде (што би се радило у форми предлога) у складу са правилима прекршајног поступка. Али по Закону о прекршајима нема ванредног правног лека који би овде био применљив (нема основа за понављање поступка, а захтев за заштиту законитости овде нема смисла ни сврхе).

Будући да се у питању спомињу казне које су грађани већ платили, то би значило да су прекршајни поступци због прекршаја по Одлуци о јавним паркиралиштима правоснажно окончани. Да којим случајем нису окончани, постојање одлуке Уставног суда и тражење измене пресуде по том основу могло би да се истакне у жалби као повреда материјалног права – да радња за коју се окривљени гони више није прекршај.

Такође нема основа за примену чланова главе XXXIV Закона о прекршајима – Накнада штете и враћање новчаног износа због неоправданог кажњавања.

Остаје, међутим, могућност обраћања Уставном суду по члану 62. Закона о уставном суду, како би поменути суд отклонио последице настале донетом пресудом/пресудама.

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

П: *Расписан је конкурс за ЈНМВ, при чему је конкурс прошао, али није стигла ниједна понуда. Шта даље радити, односно какву врсту документа донети о томе да ниједна понуда није присела и да ли исто треба објашавати на Порталу УЈН?*

О: Потребно је да донесете одлуку о обустави поступка, као и да обавештење о обустави поступка објавите на Порталу јавних набавки.

ПРИВРЕДНО ПРАВО

П: *Правно лице, порески обвезник, изнајмило је од другог правног лица додатни складишни простор. Ко је дужан да достави податке о овом складишном простору?*

О: Податак о складишном простору који је дат у закуп на прописаном обрасцу доставља закупац Пореској управи јер у изнајмљени простор смешта своја добра која му служе за обављање делатности. С друге стране, закуподавац који обавља делатност изнајмљивања пословног простора такође треба да поднесе прописане податке.

Преглед прописа...

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

РАДНИ ОДНОСИ

- Правилник о садржини потврде о радном ангажовању сезонског радника („Сл. гласник РС”, бр. 67/2018 од 31. 8. 2018)
- Одлука о висини минималне цене рада за период јануар–децембар 2019. године („Сл. гласник РС”, бр. 69/2018 од 14. 9. 2018)

ДРЖАВНА УПРАВА

- Правилник о посебном стручном испиту за матичара („Сл. гласник РС”, бр. 65/2018 од 24. 8. 2018)
- Правилник о програму и начину полагања испита за стицање звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор („Сл. гласник РС”, бр. 65/2018 од 24. 8. 2018)
- Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области туризма и угоститељства („Сл. гласник РС”, бр. 68/2018 од 7. 9. 2018)
- Одлука о изменама и допунама Одлуке о распореду и коришћењу средстава за суфинансирање јединица локалне самоуправе за израду пројектно-техничке документације у 2018. години („Сл. гласник РС”, бр. 69/2018 од 14. 9. 2018)

ПРАВОСУЂЕ

- Одлука Уставног суда, РС број IУз-258/2016, којом се утврђује да одредба члана 63. став 1. у делу који гласи: „и објављени стручни и научни радови” Закона о уређењу судова („Сл. гласник РС”, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11 – др. закон, 78/11 – др. закон, 101/11, 101/13, 40/15 – др. закон, 106/15, 13/16 и 108/16) није у сагласности са Уставом („Сл. гласник РС”, бр. 65/2018 од 24. 8. 2018)
- Одлука о измени Пословника о раду Високог савета судства („Сл. гласник РС”, бр. 69/2018 од 14. 9. 2018)
- Пословник о раду Етичког одбора Високог савета судства („Сл. гласник РС”, бр. 69/2018 од 14. 9. 2018)

ЦАРИНЕ

- Правилник о допуни Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС”, бр. 69/2018 од 14. 9. 2018)
- Одлука о допуни Одлуке о седишту Управе царина, оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и реферата („Сл. гласник РС”, бр. 70/2018 од 21. 9. 2018)

ОБРАЗОВАЊЕ

- Правилник о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа за основно образовање одраслих („Сл. гласник РС”, бр. 65/2018 од 24. 8. 2018)
- Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Сл. гласник РС”, бр. 65/2018 од 24. 8. 2018)
- Правилник о начину организовања наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу („Сл. гласник РС”, бр. 66/2018 од 29. 8. 2018)
- Правилник о раду Посебне радне групе и радних подгрупа за праћење и контролу преузимања запослених са листе („Сл. гласник РС”, бр. 66/2018 од 29. 8. 2018)
- Правилник о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у основној школи („Сл. гласник РС”, бр. 66/2018 од 29. 8. 2018)
- Правилник о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада („Сл. гласник РС”, бр. 68/2018 од 7. 9. 2018)
- Правилник о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране ученика у основној школи („Сл. гласник РС”, бр. 68/2018 од 7. 9. 2018)
- Правилник о издавању нискотиражних уџбеника („Сл. гласник РС”, бр. 69/2018 од 14. 9. 2018)
- Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи, односно другој школи и породици („Сл. гласник РС”, бр. 70/2018 од 21. 9. 2018)
- Правилник о програму обуке, ближим условима и другим питањима од значаја за полагање испита за инструктора („Сл. гласник РС”, бр. 70/2018 од 21. 9. 2018)

Календар важења правних аката

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

- **Закон о изменама и допунама Закона о привредним друштвима**, објављен у „Сл. гласнику РС” бр. 44/2018 од 8. 6. 2018, ступио је на снагу 9. 6. 2018. године

– одредбе чл. од 1. до 26, од 28. до 78, од 81. до 118, од 121. до 128, од 130. до 149, од 152. до 158, као и члана 160. овог закона, примењују се од 1. 10. 2018. године.

- **Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање**, објављен у „Сл. гласнику РС” бр. 113/2017 од 17. 12. 2017, ступио је на снагу 1. 1. 2018. године

– ослобођење из члана 10. овог закона примењиваће се од 1. октобра 2018. године.

- **Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана**, објављен у „Сл. гласнику РС” бр. 113/2017 од 17. 12. 2017, ступио је на снагу 18. 12. 2017. године

– пореско ослобођење из члана 12. овог закона примењиваће се од 1. 10. 2018. године.

- **Закон о потврђивању Мултилатералне конвенције за примену мера које се у циљу спречавања ерозије пореске основице и премештања добити односе на пореске уговоре**, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори” бр. 3/2018 од 23. 4. 2018. године

– Мултилатерална конвенција ступа на снагу 1. 10. 2018. године.

- **Закон о потврђивању Додатног протокола Европској повељи о локалној самоуправи о праву да се учествује у пословима локалних власти**, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори” бр. 8/2018 од 18. 6. 2018. године

– Додатни протокол је ступио на снагу 1. 10. 2018. године.

- **Закон о странцима**, објављен у „Сл. гласнику РС” бр. 24/2018 од 26. 3. 2018, ступио је на снагу 3. 4. 2018. године

– примењује се од 3. 10. 2018. године.

- **Правилник о изгледу печата забране уласка и начину уношења забране уласка у страну путну исправу**, објављен у „Сл. гласнику РС” бр. 57/2018 од 25. 7. 2018, ступио је на снагу 2. 8. 2018. године

– примењује се од 3. 10. 2018. године.

● **Правилник о изгледу обрасца о одбијању уласка у Републику Србију, о изгледу обрасца о одобрењу уласка у Републику Србију и начину уноса података о одбијању уласка у путну исправу странца**, објављен у „Сл. гласнику РС" бр. 50/2018 од 29. 6. 2018, ступио је на снагу 7. 7. 2018. године

– примењује се од 3. 10. 2018. године.

● **Правилник о ближим условима и начину спровођења принудног удаљења странца из Републике Србије**, објављен у „Сл. гласнику РС" бр. 69/2018 од 14. 9. 2018, ступио је на снагу 22. 9. 2018. године

– примењује се од 3. 10. 2018. године.

● **Закон о потврђивању Међународне конвенције о надзору и управљању бродским баластним водама и талозима из 2004. године**, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори" бр. 5/2018 од 23. 5. 2018. године

– Међународна конвенција ступа на снагу 26. 10. 2018. године.

● **Закон о планском систему Републике Србије**, објављен у „Сл. гласнику РС" бр. 30/2018 од 20. 4. 2018, ступио је на снагу 28. 4. 2018, године

– примењује се од 29. 10. 2018. године.

● **Правилник о изменама и допунама Правилника о техничким и другим захтевима за котрљајне лежаје**, објављен у „Сл. гласнику РС" бр. 66/2018 од 29. 8. 2018, ступио је на снагу 6. 9. 2018. године

– примењује се од 1. 11. 2018. године.

ИНГ-ПРО САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна и адекватна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама *www.propisi.net*, *www.legeartis.rs* и *www.poslovnisavetnik.net* увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

SUDSKO-
-ADVOKATSKI
ROKOVNIK

SAVETOVANJA

LEGE ARTIS
PROPISI U
PRAKSI

JAVNE
NABAVKE

POSLOVNI
SAVETNIK

STRUČNI
KOMENTARI

PROPISI.NET
ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

ING-PRO

Јавне набавке и буџети

Грађанско право

Кривично право

Управно право

Привредно право

Радно право

Унакрсни поглед